

Lovforslagets Indhold samt Spørgsmaalet om dets Overgang til 3dje Behandling fattes til Forhandling under et.

Ingen begærede Ordet.

Lovforslagets Indhold (se Tillæg C. Sp. 143—44) samt dets Overgang til tredje Behandling vedtoges uden Afstemning.

Man gif derpaa til

Første Behandling af Forslag til Lov om Rentefoden af de under offentlig Bestyrelse eller offentligt Tilsyn staaende Midler.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 141—42).

Sagen fattes under Forhandling.

Justitsministeren (Nelleman): Som de Herrer ville se, angaar dette Lovforslag mange forskellige Slags Midler, men Statskassens egne Midler angaar det mærkværdigvis ikke, thi for deres Vedkommende gælder der ingen bestemte Regler om Anbringelsesmaaden, og navnlig da heller ikke Loven af 19de Marts 1869. Der var ganske vist i Folketinget stillet et Endringsforslag, der gif ud paa at gøre hele Lovforslaget anvendeligt paa Statens Midler og da navnlig Statsinstitutionernes Midler, men det Endringsforslag blev forkastet. Saaledes altsaa som Lovforslaget lyder, angaar det mærkværdig nok ikke Statens egne Midler, Finanserne, men derimod mange andre og meget forskellige Slags Kapitaler. For det første angaar det alle Overformynderiets Midler, for det andet alle Midler, som tilhøre private og offentlige Stiftelser, Legater, velgørende Indretninger af alle Slags, og endelig angaar det Fideikommisskapitaler. Mig forekommer det, at dette Lovforslag vil begaa en sjenhynlig Uretfærdighed mod enkelte Klasser af Medborgere, idet det gaar ud paa ganske vilkaarlig at paalægge dem en Indskrænkning i Hensende til, hvad Rente de maa faa af deres Penge, og at gøre dette Baaend, som saaledes lægges paa dem, til Gavn for andre, som man egentlig slet ikke ved, hvem er. Saaledes som Lovforslaget er affattet, gaar det jo slet ikke ud paa at give en almindelig for alle Mennesker forbindende Regel for, hvor høj Rentefoden

maa være eller dsl., det gaar slet ikke ud paa at træffe nogen almindelig Foranstaltning til Fordel for Landbruget eller nogen anden Klasse af Borgere, hvis Byrder skulle bæres af alle de paagældende, men det gaar ud paa at stipulere en Fordel, som man i Blinde stærker nogle ved at tage fra andre, og man gør det i den Grad i Blinde, at intet Menneske ved, om ikke i mange Tilfælde dem, af hvis Renteindtægt der tages, i Virkeligheden er meget slettere stillede end dem, til hvis Fordel der tages af Renteindtægten. Man ved slet ikke, om de Personer, man her vil tage fra, ikke muligvis ere de mest trængende, og om man ikke tager fra dem til Fordel for andre, som ere meget bedre stillede. Thi det er jo slet ikke sagt, at en Mand, der vil have en billigste Prioritet i sin Ejendom, derfor er nogen fattig Mand eller nogen ringe stillet Mand. Hvad man derimod med Sikkerhed ved, er jo, at en stor Mængde af de i Overformynderiet staaende Kapitaler ere smaa Kapitaler, som tilhøre Folk, der snarere maa kaldes fattige Folk end rige Folk. Af de i Overformynderiet staaende umyndiges Midler er, som jeg har oplyst i det andet Ting ved en anden Lejlighed, over 90 pCt. Kapitaler paa 5,000 Kr. eller derunder. Af saadanne Kapitaler skal man altsaa tage for at give Prioritetsdebitorer, der maaske kunne være meget bedre stillede i Samfundet, en Fordel. — De Institutioner, som saaledes ville rammes, ere jo foruden Overformynderiet, for hvis Vedkommende jeg har gjort nogle Bemærkninger nu i dette Øjeblik, alle offentlige Stiftelser og Legater — altsaa Indretninger, hvis Midler for største Delen anvendes til Understøttelse for de allermest trængende og for de slettest stillede i Samfundet — og desuden Fideikommisskapitaler, med Hensyn til hvilke jeg ikke kan indse nogen som helst Berettigelse til at gøre Indgreb i Kapitalvejernes Afgang til at faa den Rente, som overhovedet kan faas, naar Pengene skulle anbringes paa anordningsmæssig Maade. Thi andet er der jo ikke Tale om; der er jo ikke Tale om, at de vedkommende skulle have Lov til at anbringe Penge paa mindre sikker Maade eller deslige, som der har været sagt. Nej, det, der er Tale om, er, at man ikke vil tillade dem at faa den Rente af deres Fideikommisskapitaler, som de kunne faa ved anordningsmæssig Anbringelse af Pengene. Det er efter min Overbevisning et Indgreb i disse Folks Ret, som jeg ikke indser, at man kan forsvare. Den Omstændighed, at Staten har udøvet et vist Tilsyn med disse Midler og for saa vidt været virksom for deres Tilstedeblivelse, forekommer mig albeles